

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7CoCsp/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8321202305
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8321202305.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobcu G. L., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho v M. č. XXX, právne zastúpeného JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., so sídlom v Žiline, na ul. Pavla Mudroňa č. 1191/5, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom v Bratislave, na Mlynských nivách č. 1, IČO: 31 320 155, právne zastúpenému ČERNEJOVÁ & HRBEK, s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Kýčerského č. 7, IČO: 36 857 513, o určenie, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 29.10.2021 č.k. 21Csp 84/2021 -226, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o trovách konania.

Žalobcovi sa priznáva náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom bola na základe žiadosti zo dňa 26.02.2014 uzatvorená zmluva o úvere s úverovým rámcom 900 eur a na základe žiadosti zo dňa 02.07.2015 uzatvorená zmluva o úvere s úverovým rámcom 1.200 eur.

3. Vzhľadom na právne názory vyslovené vo veci Krajským súdom v Prešove a Najvyšším súdom Slovenskej republiky, prvoinštančný súd dospel po skončení dokazovania k názoru, že zmluvy spĺňajú všetky náležitosti, a preto ich nemožno považovať za bezúročné a bez poplatkov. Z doplneného dokazovania vyplynulo, že pred uzatvorením zmlúv žalovaný ako veriteľ dostatočne zisťoval bonitu žalobcu ako spotrebiteľa a dlžníka a vyžiadal si od neho údaje a doklady, a teda postupoval s odbornou starostlivosťou. Keďže strany nemali ďalšie návrhy na dokazovanie, dokazovanie bolo vyhlásené za skončené a prvoinštančný súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol.

4. Výrok o trovách odôvodnil ust. § 257 C.s.p., nakoľko v tomto konkrétnom spore existovali dôvody hodné osobitného zreteľa týkajúce sa predmetu sporu pri právnej otázke, ktorú riešil vyslovením právneho názoru Súdnym dvorom Európskej únie, od ktorého sa následne odvíjali rozhodnutia súdov Slovenskej republiky.

5. Proti tomuto rozsudku, a to konkrétne proti výroku o trovách konania, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť tak, aby náhrada trov konania bola priznaná žalovanému. Ako dôvod uviedol, že v čase podania žaloby rozhodovacia prax všeobecných súdov Slovenskej republiky bola v otázke tzv. rozpisu splátok nejednotná a žalobca si

musel byť od počiatku vedomý rizika neúspechu v tomto spore. Už v tom čase existoval rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15, v ktorom prezentoval Súdny dvor právny názor svedčiaci neúspechu takej žaloby žalobcu. Na toto rozhodnutie od samého začiatku žalovaný poukazoval. Žalobca dokonca trval na podanej žalobe aj počas dovolacieho konania a zároveň v čase po rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k danej téme. Za takejto situácie nie sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa pre aplikáciu ust. § 257 C.s.p.

6. Rozsudok nie je možné považovať za jasný a presvedčivý, ktorý by riadne odpovedal na zásadné otázky sporu, ale práve naopak, za rozporný, v súdom podávaných dôvodoch neprípustne strohý a v argumentoch nesprávny a vo výsledku pre žalovaného značne prekvapivý. Prítomnosť povinnosť vo veci konajúceho súdu náležite a riadne odôvodniť svoje rozhodnutie tak, aby spĺňalo minimálne podmienku presvedčivosti, konštatoval vo svojej rozhodovacej činnosti i Najvyšší súd Slovenskej republiky. Odôvodnenie rozsudku je nedostatočné a nesprávne. Rozsudok tak trpí vadami, ktoré majú za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, jeho nepreskúmateľnosť a nezákonnosť samotného rozsudku.

7. Žalobca navrhol rozsudok vo výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdiť.

8. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 381 a § 381 C.s.p. preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

9. Pri rozhodovaní o trovách sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré odkazuje.

10. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je potrebné poukázať na ust. § 257 C.s.p., podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Účelom ustanovenia § 257 C.s.p. je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolútného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Civilný sporový poriadok vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa.

12. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú a tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie.

13. V prejednávanom spore charakter procesnej situácie umožňuje výnimočné nepriznanie náhrady trov konania inak úspešnému žalovanému. V priebehu konania totiž došlo k zmene právnej úpravy vo vzťahu k náležitosti zmluvy súvisiacej s vnútorným členením splátky na istinu, úrok a poplatky, ako aj k zmene rozhodovacej činnosti vnútroštátnych súdov.

14. Pokiaľ ide o rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 09.11.2016 vydaný vo veci C-42/15, v ňom bolo vyslovené, že článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice 2008/48 sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto Smernice brania tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave. Z tohto rozhodnutia teda vyplynulo, že Slovenská republika nesprávne transformovala do svojho právneho poriadku Smernicu 2008/48, ak vo svojej vnútroštátnej právnej úprave vyžadovala v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Uvedené rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie však nedávalo odpoveď na otázku ako sa majú posudzovať zmluvy uzatvorené pred vyhlásením tohto

rozsudku a pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy vykonanou s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom prijatým v uvedenom rozsudku.

15. Vyššie označená otázka bola zásadným spôsobom vyriešená až v priebehu prebiehajúceho sporu, a to rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 05.09.2019 vydaného vo veci C-331/18. V súlade s týmto rozsudkom článok 10 ods. 2 písm. h) až j) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave akou je vnútroštátna právna úprava dotknutá vo veci samej, podľa ktorej musí zmluva o úvere špecifikovať rozpis každej splátky určenej podľa prípadu na amortizáciu istiny, splatenie úrokov a ostatných nákladov. Článok 10 ods. 2 a článok 22 ods. 1 Smernice 2008/48 ako boli vyložené rozsudkom z 09.11.2016 Home Credit Slovakia (C-42/15) sa majú uplatniť na zmluvu o úvere o akú ide vo veci samej, ktorá bola uzatvorená pred vyhlásením tohto rozsudku a pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy vykonanou s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom prijatým v uvedenom rozsudku.

16. Súdny dvor Európskej únie zdôraznil, že požiadavka konformného výkladu je obmedzená všeobecnými právnymi zásadami, najmä zásadou právnej istoty, v zmysle ktorej nemôže slúžiť ako základ pre výklad vnútroštátneho práva contra legem. Hoci povinnosť konformného výkladu nemôže slúžiť ako základ pre výklad vnútroštátneho práva contra legem, vnútroštátne sudy musia v prípade potreby zmeniť ustálenú vnútroštátnu judikatúru ak vychádza z výkladu vnútroštátneho práva, ktorý je nezlučiteľný s cieľmi Smernice.

17. Vadnú implementáciu Smernice do vnútroštátneho práva si uvedomoval aj samotný zákonodarca. Tento nedostatok odstránil novelizáciou zákona č. 129/2010 Z.z. uskutočnenou zákonom č. 279/2017 Z.z., ktorým s účinnosťou od 01.05.2018, teda tiež po začatí konania v prejednávanej veci, zosúladiť sporné ustanovenie so Smernicou. V dôvodovej správe k tejto novele samotný zákonodarca výslovne uviedol, že „ak by sme predmetné ustanovenia ponechali v zákone č. 129/2010 Z.z., Slovenská republika by išla nad rámec podmienok stanovených Smernicou“.

18. Ak samotný Súdny dvor Európskej únie vo veci C-331/18 skonštatoval potrebu zmeny súdnej praxe, a to prostredníctvom zmeny vnútroštátnej judikatúry v tom zmysle, že zmluva o spotrebiteľskom úvere nemusí špecifikovať splátku úveru rozpisom na istinu, úrok a ostatné poplatky, pričom skonštatoval, že takýto výklad sa má uplatniť aj na zmluvy o úvere, ktoré boli uzatvorené pred vyhlásením rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15, ako aj pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy vykonanej zákonom č. 279/2017 Z.z. s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom prijatým v uvedenom rozsudku, je namieste skonštatovať existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa umožňujúcich výnimočne nepriznanie náhrady trov konania inak úspešnému žalovanému, a to vzhľadom na charakter procesnej situácie v prebiehajúcom spore. Na strane druhej nepriznaním náhrady trov konania žalovanému ako banke nebude jeho majetková sféra výrazným spôsobom dotknutá.

19. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 C.s.p. rozsudok vo výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

20. Zároveň v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi bola v súlade s ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. priznaná i náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie.

21. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).